

Dvorjanom je zastala kri po žilah. Toliko žaljenje veličanstva! Azbad je zaigral glavo! Prekinil je nepozvan carja v besedi!

Teodora se je ozrla srepo s trona. Tudi Azbad je vedel, da je tvegat življenje. Iztok — njegov tekmeč — centurij v palatinskih vrstah. Ne! Nikdar! Ob njem ne preživi dneva. Proč ž njim, pogibel tekmeču — ali pa sebi. Smrtna zona ga je spreletela — vzkliknil je. Jasno mu je bilo, da ta vzklik uniči njega — ali pa uniči Iztoka.

Zavladala je tihota. — Kakor pošast je legel strah na vsa srca. Justinijanu se je mračilo čelo . . .

Tedaj je Azbad padel na obraz pred tron.

„Despot morja in zemlje! Darujem ti glavo, ki mi jo vzameš po pravici, ker sem žalil tvoje veličanstvo. Toda devet glav bi še rad daroval, samo da otmem najmanjše nevarnosti tebe, o despot!“

Azbad je ležal na tleh. Vse je drhtelo v grozi in čakalo sodbe.

Tedaj se osrči Epafrudit. Ostal je miren — pripognil koleno in pritisnil čelo na preprogo.

„O despot, kdor ima take hlapce, tistemu bi moral ustvariti Bog še eno zemljo, da si jo osvoji. Zakaj ta bo premajhna za tvojo moč!“

Oba sta klečala pred tronom. Vsi so strmeli v carja, ki si je naslonil glavo na roko in zrl predse.

„Govôri, Epafrudit, odkod je ta Sloven! Res iz vrste barbarov, ki so mi uničili Hilbudija?“ Upravda ni dvignil oči.

„Slabe so moje roke in leta so mi upognile hrbet in obeljena glava ni več dom nerazsodnih misli. Ali tako gotovo, kakor me čuje božja Modrost, bi bil že vzkipele in sunil nož v srce Slovenu, če bi bila res-

nična trditev Azbadeva, ki je skrben po pravici in poštenju. Ta Sloven mi je rešil življenje. Preko Donave so se nagnali ostanki Svarunove vojske in so napadli mene mirnega trgovca. In teiste Slovence je klal Iztokov nož in me iztrgal smrti. Zato njemu moja hvaležnost, zato biva pod mojo streho — in zato vem, da ni iz vrste onih, ki so sovražniki velikemu despotu!“

Po dolgem molku je dvignil Justinijan glavo.

„Iztok je in ostane centurio, Azbad je in ostane poveljnik in od danes moj tajni zaupnik! Iztok stopi v njegovo legijo!“

Ves dvor je z vzklikom in občudovanjem poslavil in poveljčal carjeve besede. Odlikovancema so častitali in z naglasom slavili despotovo milost in nedosežno razsodnost. Iz vrst dvorjanic je stopila Irena in ogovorila Iztoka slovenski.

„Junak si, stotniče carske vojske! Tvoja pot se vije kvišku. Naj te spremlja sreča!“

Iztok, ki ni razumel ves čas ničesar, se je ob teh besedah zdramil, kakor bi se probudil iz sna.

„Ali si Vila iz naših logov, ali si živa — oj, govori —.“

Irena se mu je pa samo nasmehljala in se ozrla v njegove oči — — — Zakaj dvignila se je že zavesa — Epafrudit in Iztok sta se dotaknila s čelom tal in odšla — — —

Po cestah ni Iztok videl množice, ni slišal vzklikov. Pred njim so gorele modre Irenine oči in je trepetal smelaj njenih ustnic. Njegovo uho je slišalo samo mehke besede, ki mu jih izpregovorila nepoznana, lepa kakor Vila pogorkinja — — — Njegovo srce je pa objela sladkost, kakor bi nad njim razpela cvetoče lipove vejice — tiha Vesna.

(DALJE.)

